

Prologus

Incipit prologus specialis in epistolam ad Romanos.

Romani sunt qui ex iudeis et gentibus crediderunt. Hi superba contentione volebant se alterutrum superponere. Nam iudei dicebant: Nos sumus populus dei quos ab initio dilexit et fovit: nos circumcisi ex genere abraham sancta descendimus ex stirpe: et notus retro apud iudeam tamen deus. Nos de egypto signis dei et virtutibus liberati: mare sicco pertransiimus pede: cum inimicos nostros gravissimi fructus involuerent. Nobis pluit manna dominus in deserto: et quasi filius suis celeste pabulum ministravit. Nos die noctuque columna nubis ignisque precessit: ut nobis in invio iter ostenderet. Atque ut cetera eius circa nos immensa beneficia taceamus: nos soli digni fuimus dei legem accipere: et voces dei loquentis audire: eiusque cognoscere voluntatem. In qua lege nobis promissus est christus: ad quos etiam ipse se venisse testatus est dicens: non veni nisi ad oves que perierant domus israel: cuius vos canes potius quam homines appellaverit. Equine ergo est ut idola hodie deserentes quibus ab initio deseruistis nobis comparemini: et non potius in profelitorum locum ex legis auctoritate et consuetudine reputemini? Et hoc ipsum non merebamini: nisi quia larga semper dei clementia voluit vos ad nostras imitationem admittere. Gentem enim contrarium respondebant: quanto enim maiora erga vos dei beneficia narzaueritis: tanto maioris vos criminis reos esse monstrabit. Semper enim his omnibus extitistis ingrati. Nam ipsis pedibus quibus aridum mare transiistis: iudebatis ante idola que fecistis: et ipso ore quo paulo ante ob necem aduersariorum domino cantaueratis: simulacra vobis fieri poposcistis: illis oculis quibus venerando deum in nube vel igne conspiceretis solebatis: simulacra intuebamini. Dana quoque vobis fastidio fuit: et semper in deserto contra dominum murmurastis: ad egyptum unde vos manu valida eiecerat redire cupientes. Quid plura? Ita patres vestri crebra pronocatione dominum irritauerunt: ut omnes in heremo morerentur: nec plus ex senioribus eorum quam duo homines terram repromissionis intrarent. Sed quid antiqua replicamus: cum etiam si illa minime fecissetis: de hoc solo nemo vos dignos veniam iudi-

caret: quod dominum christum prophetarum semper vobis vocibus repromissum non solum suscipere nolulistis: sed etiam morte pessima peremistis? Quae ut nos cognouimus: statim credidimus cum nobis de eo antea non fuerit predicatum: unde probatur quod idolis seruiuimus non obstinationi mentis: sed ignorantie reputandum. Qui enim cognitum ilico sequimur: olim utique sequeremur: si antea cognouissemus. Sic autem vos de generis nobilitate iactatis quasi non morum imitatio magis quam carnalis natiuitas filios vos faciat esse sanctorum. Denique esau et ysmael cum de stirpe sint abraham: minime tamen in filiis reputantur. His taliter altercantibus apostolus se medium interponens ita partium dirimit questionem ut neutrum eorum sua iusticia salutem meruisse confirmet: ambos vero populos et scienter et grauiterteliquisse. Iudeos quidem quod per preuarcationem legis deum inhonorauerunt: gentes vero quod cum cognitum de creatura creatorem ut deus reuerent venerant: gloriam eius in manu facta mutauerint simulacra. Utrosque etiam similiter veniam consecutos: equales esse verissima ratione demonstrat: praefertim cum in eadem lege praedictum sit et iudeos et gentes ad christi fidei vocandos esse. Vobrem utique eos humilias ad pacem et concordiam cohortatur.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Romani sunt partis italicae. Hi preuenti sunt a falsis apostolis: et sub nomine domini nostri iesu christi in legem et prophetas erant indocti. Nos reuocat apostolus ad veram et euangelicam fidem: scribens eis a corintho.

Explicit argumentum.